

Međunarodna konferencija

Francuska umjetnička kultura i poslijeratna socijalistička Europa

Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Zagreb, 24. i 25. rujna 2015.

U posljednjem smo desetljeću svjedočili značajnom broju rasprava o kulturološkim i umjetničkim konceptima koji su cirkulirali poslijeratnom Europom i koji su na taj način prkosili poimanju „željezne zavjese“ kao nepropustne prepreke u intelektualnoj razmjeni između socijalističkog i kapitalističkog političkog sustava.

Uvjerljiv primjer u tom smislu jest ideja sinteze umjetnosti, koja se – nakon što je bila (re)konceptualizirana u kontekstu francuske umjetničke kulture krajem 1940-ih i početkom 1950-ih godina – proširila čitavom Europom i postala iznimno utjecajna među umjetnicima, arhitektima i kritičarima, kako s Istoka tako i sa Zapada. Upućujući na zajednički pojam progresa i društvene modernizacije, ideja sinteze bila je jedan od brojnih „bliskih susreta“ između socijalističke Europe i francuske umjetničke kulture, koji su u fokusu ove konferencije.

Uzimajući u obzir ideološku i intelektualnu složenost kulturalnog prevođenja, koje je osnova tih „bliskih susreta“, konferencija se bavi pitanjem načina na koji su različiti akteri u socijalističkoj Europi (arhitekti, slikari, kipari, dizajneri, likovni kritičari, filozofi, teoretičari, itd.) razumjeli i reagirali na umjetničke i intelektualne koncepte i ideje artikulirane u kontekstu francuske poslijeratne kulture. Ili točnije – bavi se pitanjem načina na koji su se ti koncepti i ideje transformirali, redefinirali i prilagođavali političkim, ideološkim i društvenim zahtjevima aktera određene lokalne socijalističke zajednice. Izlaganja na konferenciji dotiču se ovih pitanja istraživanjem teorijskih i praktičnih tema, što omogućuje postavljanje diskusije u okvir intelektualnih rasprava o novom humanizmu i humanizaciji životnog prostora te o filozofskim strujama toga vremena. Također, time je omogućeno i njihovo postavljanje u kontekst rasprava o estetskim (političkim) vrijednostima poslijeratne umjetničke kulture i propitivanje raznih diskursa i prostornih koncepata koji su podržavali, ali se i suprotstavljali modernističkim strukturama autoriteta.

Konferencija je organizirana u sklopu projekta *Pariška likovna scena i hrvatska moderna umjetnost* uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Organizatori: Institut za povijest umjetnosti, Zagreb; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Partnerske institucije: Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Programski odbor:

Milan Pelc
Ljiljana Kolečnik
Petar Prelog
Lovorka Magaš Bilandžić
Tvrtko Jakovina

Organizacijski odbor:

Ljiljana Kolečnik
Tamara Bjažić Klarin
Sanja Horvatinčić
Sanja Sekelj
Nikola Bojić

PROGRAM KONFERENCIJE:

24. rujna 2015.

9.00 – 10.30 **Registracija**

10.30 – 11.00 **Pozdravni govori i uvod**

- Predstavnik Ministarstva kulture RH – *pozdravni govor*
- Mirjana Repanić Braun (predsjednica Znanstvenog vijeća Instituta za povijest umjetnosti) – *pozdravni govor*
- Ljiljana Kolečnik (predsjednica Organizacijskog odbora konferencije): *Francuska umjetnička kultura i poslijeratna socijalistička Europa*

11.00 – 13.00 SESIJA I

- **Mari Árvai i Daniel Véri** (Sveučilište Eötvös Loránd, Budimpešta): *Neobičan slučaj egzistencijalizma i Franz Kafka u mađarskoj umjetnosti*
 - **Irena Kraševac** (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb): *André Malraux i hrvatska povijest umjetnosti*
 - **Miloš Ćipranić** (nezavisni istraživač, Beograd): *Povratna karta – Merleau Ponty u Sarajevu*
- Diskusija

13.00 – 14.30 Pauza za ručak

14.30 – 16.30 SESIJA II

- **Georgiana Medrea** (Sveučilište u Bukureštu): *Smjer francusko-rumunjskih razmjena u razdoblju komunizma*
- **Ljiljana Kolečnik** (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb): *Francuski i jugoslavenski kulturni odnosi u 1950-ima*
- **Simone Wille** (Sveučilište u Innsbrucku): *Prostori koegzistencije – Transnacionalni i transkontinentalni modernizam između Lahore, Bombayja, Pariza i Praga (1938. – 1966.)*

Diskusija

19.00 Piće dobrodošlice i zakuska za sudionike konferencije u *Klubu književnika* (Trg bana J. Jelačića 7/1)

25. rujna 2015.

10.00 – 13.30 SESIJA III

- **Piotr Bernatowicz** (Institut za povijest umjetnosti, Sveučilište Adam Mickiewicz, Poznań): *Recepcija Le Corbusierovih ideja u projektima umjetničkih i istraživačkih radionica u Varšavi*
- **Vedran Ivanković** (Arhitektonski fakultet, Zagreb): *Le Corbusierova l'unité de Marseille – simbolički smisao rekonstrukcije Francuske nakon Drugog svjetskog rata*
- **Tamara Bjažić Klarin** (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb): *Sintezi u arhitekturi – prema novom arhitektonskom izrazu*

11.30 – 12.00 Pauza za kavu

- **Stela Tasheva** (Institut za umjetničke studije, Bugarska akademija znanosti, Sofija): *Le Corbusier i poslijeratna arhitektonska grafika u Bugarskoj*

- **Korinna Zinovia Weber** (Tehnički fakultet, München): *Georges Candilis – arhitekt, urbanist i narator komunističkih ideja u kapitalističkom svijetu*
Diskusija

13.30 – 14.30 Pauza za ručak

14.30 – 18.30 SESIJA IV

- **Helena Demakova** (Umjetnička akademija u Latviji): *Jean Bazine i latvijska Druga francuska grupa*
- **Vesna Kruljac** (Narodni muzej, Beograd): *Beogradski enformel u polemičkom kontekstu srpske kulture u 1950-ima i 1960-ima*
- **Slađana Mitrović** (Fakultet za poslijediplomske humanističke studije, Ljubljana): *Promišljanja o enformelu u slovenskoj umjetnosti 1960-ih*

16.00 – 16.30 Pauza za kavu

- **Irina Genova** (Institut za umjetničke studije, Bugarska akademija znanosti, Sofija): *Francuska vs američka umjetnost u Bugarskoj tijekom 1960-ih. „Pariška škola“, „lijevo orijentirani“ umjetnici, Pablo Picasso vs apstraktni ekspresionizam i pop art u bugarskoj likovnoj kritici*
- **Ana Peraica** (nezavisna istraživačica i kustosica): *Od antropološke do etnološke fotografije – utjecaj francuskih fotografa prije Magnuma na hrvatsku reportažnu fotografiju*
Finalna diskusija

20.00 Završna večera za sudionike konferencije u restoranu *Bistro Fotić* (Ulica Ljudevita Gaja 25)

26. rujna 2015.*

*** Program za sudionike konferencije u organizaciji Instituta za povijest umjetnosti**

10.00 – 11.30 *Hrvatska moderna arhitektura i francuski utjecaji – šetnja gradom* (uz vodstvo Tamare Bjažić Klarin)

- 12.00 – 13.00 *Hrvatsko poslijeratno slikarstvo i francuska umjetnost*, Muzej
suvremene umjetnosti – stalni postav (uz vodstvo Ljiljane Kolešnik)
- 13.30 – 14.45 Pauza za ručak
- 15.00 – 16.30 Posjet izložbi suvremene hrvatske fotografije *Ovo (ni)je moj svijet*,
Galerija Klovićevi dvori